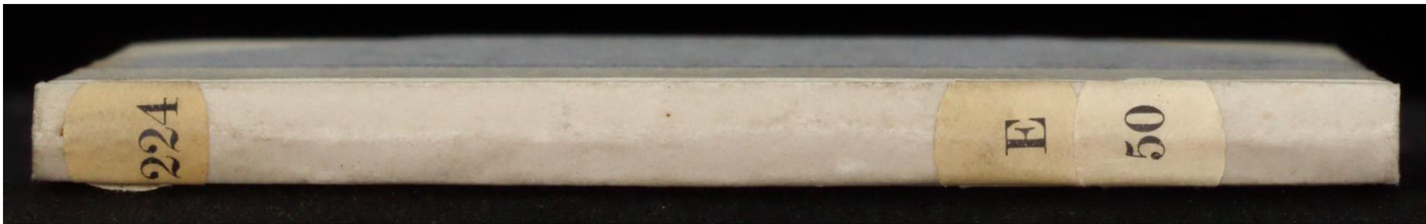
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

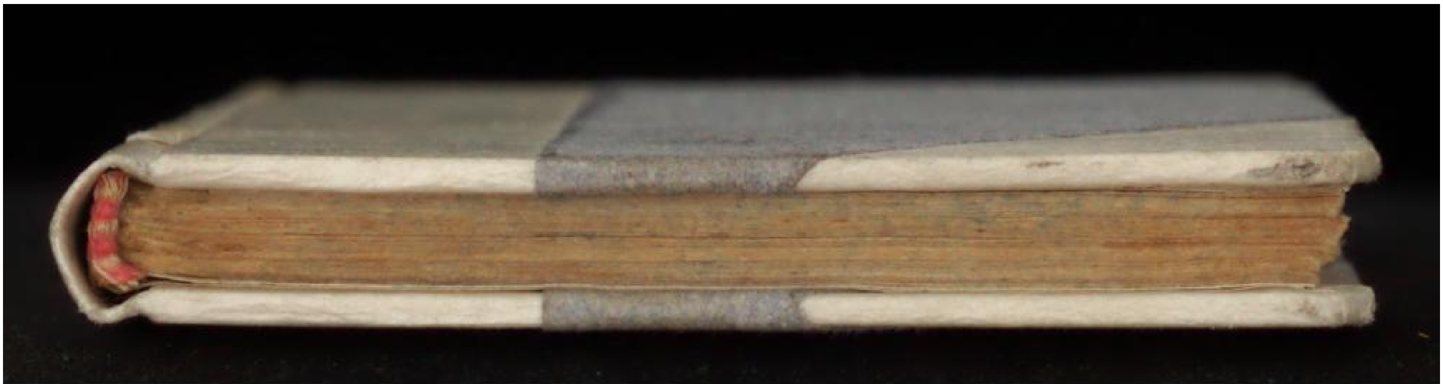

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

KW 224
E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

ICON PHILOSOPHIÆ OCCULTÆ,

ſive

VERA METHODUS COMPONENDI MAGNUM ANTIQUORUM Philoſophorum Lapidem.

Auct. Magiſtro CLAUDIO GERMAIN *Pariſino, Doctore Medico Univerſitatis Pariſienſis.*

Nihil eſt tam abſconditum, quod non aliquando manifeſtum fiat.

ROTTERODAMI,
Typis viduæ ARNOLDI LEERS,
M. DC. LXXVIII.

Koninklijke Bibliotheek te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

JOANNI CASIMIRO, GOTHORUM, VANDALORUMQUE REGI HÆREDITARIO, ET POLONORUM Electo.

MAGNUM illud Opus & vere Regium, me pene invito ac repugnante, & de illius veritate dubitante, in aula tua Sarmatica ſuſceptum, juſſu Sereniſſimæ Reginæ Ludovicæ Mariæ Mantuanæ, conjugis olim tuæ dilectiſſimæ, piæ fœliciſque memoriæ, & ſub tuis auguſtis auſpiciis ad finem primâ & potiore ſui parte fœliciter deductum, facem lucidiſſimam in tantis & tam opacis Philoſophorum tenebris mihi præferente

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Nobili illo Sendivogio Equite Polono, ingenioſiſſimo Lapidis Phyſici elaboratore, patiaris quæſo ſub tuo illuſtriſſimo Nomine prodire in lucem, & publici fieri iuris, REX GENEROSISSIME; *ut Litterati omnes intelligant, quam nobili, quam honeſto, ſimulque utili, Magiſtræ Artis promovendæ & inveſtigandorum, nec non recludendorum præcipuorum Naturæ myſteriorum deſiderio, Heroina tua exarſerit; ac inter Polonos tuos, quos plerique ſummâ cum injuriâ barbaros appellant, repertos fuiſſe homines, qui hanc reconditiorem naturalis Philoſophiæ partem, fœliciter & utiliter excoluerunt: dum Noſtrates, illam etiam paratam non*

ſo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

ſolum non audent agnoſcere, ſed hanc ex omnium artium & ſcientiarum numero, omnibus ingenij viribus proſcribere conantur. Quare non indignum, ut auguror, plane munus erit quod ſacræ tuæ Majeſtati nuncupetur, illiuſque aris conſecretur, appendaturque, hæc ſapientiæ occultioris imago atque brevis pictura: quæ Naturæ, (quam Deus Optimus Maximus rerum omnium parens atque conditor, ex ſubtili quadam inviſibili & ſpirituali eſſentia creavit, illamque Imperatricem atque Reginam totius ſublunaris mundi conſtituit, ut quæ in illo fiunt generationum & corruptionum viciſsitudines, præfixis ſibi legibus regeret, atque moderaretur;)

 tur;)

tur:) Quæ Naturæ inquam, ſanctuarium, penitioraque illius adyta; intimoſque receſſus, profano vulgo inacceſſos, curioſis & perſpicacibus mentis oculis undequaque perluſtrans, inaudita illius opera, eorumque cauſas ſedulo & diligenter inveſtigat, exprimit ac repræſentat. Regum potentia nonnullarum Provinciarum exiguis limitibus atque cancellis, & paucorum annorum ſpatio circumſcribitur; Naturæ verò nullis, & in ævi conſummationem perennabit ubique diffuſa, ſuâ præſentiâ cuncta recreans atque reficiens: Cum verò nutu Dei aliquando defecerit; tunc dolor, luctus, confuſio, tenebræ & anarchia apparebunt. Quis ergo bonæ mentis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

tis, ô REX! *potentiſſimæ iſtius Dominæ virtutem ſummâ cum Majeſtate & venuſtate conjunctam non admirabitur? quis illius noſcendæ, colendæ & amandæ deſiderio non efferveбit; quæ ſuis cultoribus religioſis bonorum omnium tam animi, quam corporis uberrimum proventum promittit, & mentem ſanam in corpore diu ſano ac longævo; nec ſuis unquam deficiet promiſſis, ſi peritum & patientem invenerit artificem? Unde illius ad Artiſtam exclamatio:* Protege me & ego te defendam. *Quare non mirandum, ſi Reges olim & Principes viri in hac Philoſophiæ parte, & Chymicorum arena fœliciter inſudârint. De illius veritate non du-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

bitans Philippus *Secundus cognomine Bonus, utriuſque Burgundiæ Dux, & totius fere inferioris Germaniæ Dominus potentiſſimus, in illius honorem & æternam memoriam, Nobiliſſimum illum Equeſtrem Ordinem Velleris Aurei inſtitui voluit. Auſtriaca domus, ſtirpi Burgundiacæ fœliciter inſerta, & ex eâ oriundi Hiſpaniarum Reges, eundem adhuc morem in ſuorum Equitum inauguratione retinent. Tu vero,* REX GENEROSISSIME, *cùm ab hac Imperatrici & Regia familia, maternum genus ducas, ut paternum ex fortiſſimis; & invictiſſimis Gothorum, Vandalorumque Regibus; & in illorum Nobiliſſimorum Equitum*

ordinem aſcriptus ſis; Tuâ intereſt, adinſtar Majorum tuorum, iſtius Artis veritatem, contra imperitæ multitudinis, ac Pſeudo-Philoſophorum calumnias defendere; ut quæ, in obſcuro hucuſque delituit Scientia nobiliſſima, ab omnibus pene contempta, & ludibrio habita, antiquæ ſuæ famæ & exiſtimationi in hac noſtra Europa reſtituatur: illiuſque pene viva atque ſpirans imago, eo quo decet cultu religioſe tuis Tholis mea manu affixa, ſi non apud iſtius ætatis homines, ſaltem apud Poſteros, *extincto omni livore, & depoſito iniquo veritatis odio, aliquo modo veneretur. Interim vale,* REX GENEROSISSIME, *& diu vive, mul-*

tumque fœlix, quod omnibus votis exoptat.

Sacræ tuæ Majeſtatis,

Humillimus & obſequentiſſimus ſervus,
CLAUDIUS GERMAIN
Pariſinus, Doctor Medicus Univerſitatis Pariſienſis.

PRÆFATIO.

ad Lectorem.

INTER Scientias poſt Theologiam & Medicinam, omnium nobiliſſima, utiliſſima, & veriſſima eſt ea, quæ docet modum convertendi Mercurium vulgarem, & imperfecta metalla, in aurum vel argentum. Hæc enim dum artificem fortunæ bonis, non vi, non fraude, non rapinis, ſed legitime, & ſine proximi diſpendio paratis beat; illum probis ornat moribus, ditat beneficiis, animi tranquillitatem, inculpatam corporis valetudinem, & longævitatem conciliat. Quare non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

poſſum ſatis indignari huju
Scientiæ Profeſſoribus, qui in
humanâ moti invidiâ, illam in
ſuis monimentis adeo obſcure
deſcripſerunt, ut omnem pene
ad illam inveſtigandam & aſſe-
quendam nobis præcluſerint
aditum. Quantas autem calami-
tates ubique gentium, à pluribus
retro ſæculis, ejuſmodi libri in-
duxerint, omnibus compertum
eſt: dum parum cauta juventus,
quamvis in aliis etiam ſcientiis
erudita, ſpe tantæ fœlicitatis ſi-
bi comparandæ ineſcata, poſt
infinitos labores exantlatos,
factâ omnium bonorum & tem-
poris jacturâ, quod ſummè de-
plorandum, ad extremam miſe-
riam & infœlicitatem redacta
fuit, atque etiamnum hodie re-

du-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

ducitur. Non me latet Philoſophos, præmeditatæ iſtius obſcuritatis multas reddere cauſas; quarum præcipua eſt, non oportere omnes ex æquo diteſcere, ne agricultura, negotiatio, omneſque aliæ artes ad vitam & ſocietatem civilem tuendam neceſſariæ pereant. Sed quam frivola ſit ejuſmodi ratio, quis non novit? Lapis quippe noſter, non eſt lapis ruſticorum, ſed Philoſophorum, & doctum in naturali ſcientia, peritum, ſapientem, ſollicitum, & induſtrium requirit artificem, non de vulgi fæce, & Bœotum in craſſo aëre natum. Verendum ergo non eſt, ne hæc divina Scientia, quamvis clare, dilucide, ordine & methodo, more

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

re aliarum ſcientiarum doceatur, ad indignos & infimæ plebeculæ homunciones deveniat. Diocletiani tempore, teſte Suida in ſuis Collectaneis, apud Philoſophos & Theologos Ægyptiorum, non minus nota erat, & ad praxim reducta quam apud ruſticos agricultura ſine aliarum artium diſpendio. Ne ergo in poſterum Chymiæ ſtudioſi, in hoc periculoſo mari navigantes, inter ſyrtes & ſcopulos Philoſophorum naufragium faciant: ecce, Lector, quæ frequenti librorum lectione, aſſiduâ & profundâ meditatione, ac laborioſâ experientiâ, artium omnium magiſtrâ, vera eſſe deprehendi, tibi bonâ fide communico ſine ullis

ambagibus ac Sapientum ſophiſmatibus: ſic vetuſtis novitas, faſtiditis gratia, obſoletis nitor, dubiis fides, confuſis ordo conciliabitur. Commodùm ergo prodeat in lucem omni detracto velamine, ſuis veris ac genuinis, non fucatis adornata coloribus, hæc Scientia præſtantiſſima: quæ quoniam Naturæ ſecretiores motus atque technas, quibus utitur in metallorum generatione, artiſque illius æmulæ, in illorum ad invicem tranſmutatione, toti pene mundo huc uſque incognitas, & omnium etiam oculatiorum fidem ſuperantes, fideliter aperit, & demonſtrat; tota naturalis eſt. Quare non mirum, ſi nihil aliud prædicent Philoſophi,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

phi, quam Naturam: Juxta illud: *Natura naturâ lætatur, Natura naturam continet, Natura naturam vincit ac ſuperat, & tamen unica eſt Natura.* Sedulo ergo inveſtigare debet artifex, quid per Naturam intelligant Philoſophi. Lullius Chymicorum Philoſophorum, poſt Gebrum, facile princeps, Libro de Arte intellectiva, Naturam ſic definit.

„ Natura eſt una fortis com-
„ poſitio de materia ſubtili &
„ uniformi, humida & viſcoſa,
„ animata calore, per ſuam cla-
„ ritatem quæ virtus eſt cœle-
„ ſtis: quæ Natura non indi-
„ get compoſitione, vel mul-
„ tiplicatione alicujus alterius
„ naturæ, quia ipſa continet in
„ ſua

„ ſua compoſitione totum illud „ quo indiget de quatuor ele- „ mentis in ſua perfectione, & „ extra ipſam nihil continetur „ quod ſit neceſſarium ſuo „ compoſito: quare ſi aliam rem „ illi imponas, non cognoſcis „ Naturam, nec optatum ope- „ ris finem aſſequeris. Quod ſi „ eam cognoveris, tu ſcies om- „ nia ſua opera: quia cum noſtra „ Medicina debeat eſſe de pu- „ ra natura, & natura pura „ non ſit alia res niſi talis com- „ poſitio, neceſſarium eſt ut „ unitas ſuæ operationis æqui- „ polleat uniformitati ſuæ com- „ poſitionis.

„ Hinc colliges, quod opera „ noſtræ Medicinæ, quæ ipſa „ facit, cum fuerit excitata per

„ ca-

,, calorem extrinſecum, no
,, ſunt niſi opera Naturæ: cur
,, dicta Medicina ſit de iſtame
,, Natura, quæ non eſt aliu
,, niſi vera compoſitio puræ na
,, turæ: & hoc ſcimus per veram
,, experientiam: nam in ſua ſu
,, blimatione, illud quod no
,, eſt de eſſentia ſui compoſiti
,, ſegregat & ſeparat ut conve
,, nit: puras vero, ſplendidas
,, cœleſtes & immaculatas par
,, tes unit & ligat, ut ex iis fa
,, ciat ſubſtantiam coagulatam
,, & in igne permanentem. E
,, iis effectibus concludere lice
,, Naturam ſolam ſibi ſufficere
,, ut ſui operis finem conſequa
,, tur, ſine ullius naturæ admi
,, niculo, modo à calore exter
,, no excitetur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

PRÆFATIO.

,, Natura componitur ex qua-
,, tuor Elementis & ignis forti-
,, or eſt omnibus elementis exi-
,, ſtentibus in naturæ compoſi-
,, tione, & ignis exiſtens in illi-
,, us compoſitione, eſt quarta
,, pars naturæ; & alia quarta
,, pars eſt aqua, alia terra, alia
,, aër, & quodlibet quatuor
,, iſtorum elementorum ele-
,, mentatur magnâ puritate; ſic-
,, que de quatuor puris naturis
,, Natura eſt compoſita; per
,, talem proportionem quam
,, requirit forma & ſpecies no-
,, ſtri argenti vivi, quæ eſt natu-
,, ra compoſita de quatuor ele-
,, mentis, ſine tranſgreſſu men-
,, ſuræ æqualitatis, per quam
,, reſultat nobilis proprietas,
,, quam debes cuſtodire ab om-

,, ni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

,, ni igne combuſtibili: quoni-
,, am, ſi aliquid prædictorum
,, elementorum, maxime ignis,
,, reſolvatur & diſſolvatur, ac
,, ſeparetur à compoſitione na-
,, turæ per aliquem ignem ex-
,, traneum, forma compoſiti
,, corrumperetur, cum ſuis pro-
,, prietatibus: quod etiam fie-
,, ret, ſi illi admiſceas terram ex-
,, traneam. Quare neceſſarium
,, eſt, ut unum non reſolvatur
,, ſine alio, & hoc ſine admixtio-
,, ne rei alicujus diverſæ naturæ.

Hæc Naturæ definitio, nulli rei in toto mundo poteſt convenire quam noſtro argento vivo, quod ex arſenico per ſublimationem à ſuis ſordibus repurgato, extrahitur. Hic enim fortis eſt compoſitionis, de materia ſub-

ubtili & uniformi , viſcoſa & umida auro ipſo ponderoſiore, n qua quatuor elementa adeo rmiter uniuntur, & ad tantam qualitatem ſunt perducta mixionis, ut nunquam humidum à cco, id eſt aqua à ſua terra ſearetur : & cum in aqua aër ontineatur, in terra ignis, hinc t , ut quatuor illa elementa unquam poſſint à ſe invicem eparari. Nam aut tota illa ſubantia avolat in fumum, cum t volatilis ; aut remanet, ignis ehementiam ſuſtinens, ſi articis induſtriâ fixa fuerit.

Hæc admirabilis ſubſtantia, ui parem in mundo non licet nvenire, omnia in ſe continet eceſſaria ad omnium metallorum generationem, & Lapidis

noſtri Phyſici compoſitionem Unde illud Philoſophorum effatum. *Eſt in Mercurio quidquid quærunt ſapientes*

Sed Lullius in hac Mercuri Philoſophici deſcriptione ſubticuit, de induſtriâ, ut auguror præcipuam cauſam efficienten admirabilis iſtius mixtionis, quâ elementa inter ſe ſic uniuntur ut nunquam poſſint à ſe invicem ſeparari: quod nec in animalibus, nec in plantis, nec in omni mineralium familia, excepto auro, & argento, licet reperire: in iis enim ſemper humidum à ſuo ſicco, & alia duo elementa, ignis & aër, vi ignis externi facile ſeparantur.

Nam cum mixtio ſit actio & motus, quo elementa inter ſe miſ-

niſcentur & uniuntur, & mo-
us neceſſario ſupponat moto-
em, cujus juſſu ac imperio hæc
nter ſe coëant & uniantur, ad
nixti ſive animalis, ſive vegeta-
bilis, ſive mineralis, producti-
nem: motor ille, aut erit agens
niverſale increatum, nempe
Deus, qui ut omnia de nihilo
ondidit, ſic creatis in ipſo ge-
erationis actu vires impertit
ormas & ſpiritus architectoni-
os, quibus rerum ſibi agenda-
um fines, atque ſcopos poſſint
ſſequi; quod ab omni ratione
ſt alienum; ſola enim anima
ationalis extrinſecus advenit,
n fœtu omnibus ſuis partibus
bſoluto infuſa Quare alii, inter
quos Fernelius familiam ducit,
omnium rerum formas de Cœ-
lo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

lo deducunt; Peripatetici vero de ſinu & potentiâ materiæ, ope diſpoſitionum præviarum: quaſi vero accidentia ad formæ ſubſtantialis generationem, aut eductionem poſſint aliquid conferre: Chymici vero unà cum Hippocrate, veteribuſque aliis Philoſophis, longè profundiùs Naturæ myſteria perſcrutantes, obſervarunt in omnium animalium & plantarum ſeminibus, quæ viſu & tactu deprehenduntur, ineſſe ſpiritum quemdã artificem, qui quamvis non noſcat, noſtro more, quæ ſunt ſibi peragenda, neſciatque quid faciat, ut cum Hippocrate loquar, libro primo de Diæta; rerum tamen ſibi agendarum typos, characte-

res,

es, notiones ſigillares, eaſ-
ue inviſibiles continet, infal-
bili & vitali ſcientiâ inſtructas,
uarum ope niſi à potentioribus
auſis impediatur, materiam-
ue ſuo operi convenientem &
equacem invenerit, nunquam
ſuo fine fruſtrabitur. Quod ſi
ec locus nec aliæ omnes cauſæ
d perfectam atque abſolutam
enerationem neceſſariæ con-
urrant, illius vice fiet tranſ-
lantatio, quæ eſt generatio-
is accidens. Sic triticum infœ-
ci terræ commiſſum, in lolium
egenerat, ſiſymbrium in men-
am, angelica in imperatoriam;
urſuſque lolium in ſolo uberi
d tritici dignitatem aſſurgit.

Quæ vero ex putredine gene-
antur, æquivocâ, ut ajunt, gene-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

ratione, quia illorum ſemen, &
ſpiritus genitor, in lenta qua
dam & viſcida materia contine
tur, quæ magnâ vi impreſſion
bus externis reſiſtit, ſuas vire
integras & inviolatas ſerva
Cum verò hic ſpiritus per ra
putreſcentis diſſolutionem
ſuis liberatur compedibus, e
materia ſibi ſubſtrata novu
corpus architectatur, ſuis off
ciis accommodatum. Sic mu
res ex ſterquilinio putri gene
rantur; ſic ex anate corrupt
in vaſe optime clauſo, ranæ
bufones, aliaque ejuſmod
animalia, quibus victitare ſo
lebat, ſoboleſcunt. Sunt &
aliæ generationes, quæ nu
lo viſibili ſemine, nec putred
ne ſenſibili fiunt. Talis eſt plu

rima

marum plantarum generatio
ſpontanea: quippe ſolo Natura
abeſt Talis eſt mineralium,
& metallorum productio: quo-
rum ſemina, initio creationis,
in theſauris aquæ inviſibilibus
collocata, deſtinato ſæculorum
lapſu, è ſuis fontibus prodeun-
tia, terræ penetralia ſubeunt;
ubi potiſſimum in rupes & ſaxa
induruit: inibique convenien-
tibus, & juſto pondere attractis
ac libratis elementis ac mixtis,
aquâ nempe, terrâ, aëre, &
igne mineralibus, varias mine-
ralium, metallorumque ſpecies,
noſtrumque Mercurium Philo-
ſophicum componunt.

Hæc rerum corporumque
principia inſenſibilia, ſunt ſe-
minales rationes, quibus Pla-

Mercurius componitur, poſ
tonicorum, veterumque P
trum Eccleſiæ, qui illoru
doctrinam ſectati ſunt; nec nc
Paracelſi atque Chymicoru
Philoſophorum ſchola triun
phat: De quibus, cum ne p
ſomnium unquam cogitaveri
Peripatetici, non mirum,
illorum doctrina de rerum na
turalium principiis, mixtion
elementorum & generatione
dubitationibus indiſſolubilibu
hucuſque referta fuerit.

His jactis fundamentis, aſſer
ad omnis operis naturalis atqu
etiam artificialis, quod cum Na
tura ab arte adjuta perficitur
compoſitionem; tria ſolum re
quiri: materialem cauſam, effi
cientem, & adjuvantem vel coa
gentem, quæ externa eſt, & ef
ficien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

entem ad actum promovet.
innoſtro Mercurio duæ illæ
ſæ internæ continentur, ma-
ialis nempe & efficiens. Effi-
ns eſt ſpiritus ille genitor &
ifex in eo inviſibiliter con-
tus, qui ad inſtar fabri cujuſ-
m ſapientiſſimi, elementa
ſcet juſtis ponderibus ma-
riamque convenienter diſpo-
t ad metallorum generatio-
m. Materia ſunt quatuor ele-
enta inenarrabili inter ſe uni-
e permixta, quorum duo
eminina appellantur, aqua &
rra, quia temperamento fri-
da & humida; alia duo maſ-
lina, quia calida & ſicca; ig-
s & aër.

Ratione quatuor iſtorum ele-
entorum, ex quibus noſter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

quam à ſuis ſordibus exactè fuerit repurgatus, duas in illo partes, viſu & facultate diverſas peritus artifex deprehendet: quarum una frigida & humida cryſtalli lucidiſſimi perſpicuitatem exactiſſime æmulatur; & quia genita eſt ex humore aqueo in vaporem reſoluto, ſecundum Ariſtotelis opinionem, & rei veritatem, videtur in formam glaciei concreviſſe; & cum ſummo, ſtupente, ac penetrabili frigore ſit prædita, jure Baſilio Valentino Draco frigidus appellatur, qui diu in rupibus habitationem habuit: altera vero calida eſt atque ſicca & maſculina appellatur; à nonnullis ſulphur, ab aliis oleum incombuſtibile, ad inſtar rubi-

colore ſuo igneo & flammeo
culis adblanditur : generatur
x exhalatione puriſſima, ſic-
a & terreſtri: in ea præcipue
oſpitatur ſpiritus noſter arti-
ex, & naturæ ignis, qui eſt
ræcipuum iſtius ſpiritus in-
rumentum, cooperante cau-
â externâ, calore nempe con-
enienti, quo utitur ad metal-
orum generationem in terræ
iſceribus, atque in noſtro Phi-
oſophico vaſe ad operis noſtri
ompoſitionem.

Pars illa noſtri mercurij frigi-
da & humida, quæ, ut dictum
eſt, fœmina appellatur, ſe-
cundum artis terminos, primo
am in metallorum generatio-
ne, quam in noſtri lapidis com-
poſitione, dominatum obti-

net in partem calidam ſiccam & ſulphuream: ſed tandem aliquando coctione diuturnâ, per varios mutationum gradus, alteratâ noſtrâ materiâ, pars calida atque ſicca, ſulphur vel ignis, ſuum vincit mercurium, illumque in aurum convertit, ſi loci aptitudo cæteræque cauſæ conſentiant; quod etiam contingit in noſtro opere Philoſophico. Totum ergo opus noſtrum fit ex ſolo mercurio à natura animato. Ratione igitur ambarum iſtarum cauſarum, materialis nempe & efficientis, quæ Mercurij noſtri eſſentiam conſtituunt, merito naturale appellari debet; nec non ratione operationum, quibus utitur artifex ad illum perficiendum: nam ut natu-

ra in venis terræ mineralibus per continuas ſublimationes, circulationes & digeſtiones, ſuam materiam à ſordibus repurgat, concoquit, tandemque ope ſulphuris metallici, & ſpiritus artificis, adjuvante calore minerali atque ſolis, in aurum convertit; ſic illud idem noſtra ars perficit adjuvante calore externo: proprium eſt enim ſulphuris ſuum coagulare mercurium. Naturæ finis eſt atque ſcopus aurum producere; quo acquiſito ab omni ceſſat opere, nec ad majorem efficaciam & dignitatem illud poteſt promovere: ars vero ulterius procedit; nam ex ſuo mercurio primum aurum producit, poſtea vero ſuam tincturam & lapidem Philoſophicum; aurum enim ſu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

um juſto pondere miſcet cum ſuo mercurio, & diſſolvit in vaſe exacte clauſo, tandemque per varios alterationum gradus in lapidem Philoſophicum citiſſime fluentem, penetrantem, tingentem & fixum tranſmutat: qui mercurium vulgarem & imperfecta metalla, prius à ſuis ſordibus repurgata, convertit in aurum naturali omnino ſimile: nam impura ſulphura altius in illorum mercurio immerſa; citiſſime ſeparat, mercurium vero crudum & indigeſtum maturat; quia ratione ſuæ maximæ tenuitatis & fluiditatis facile in illorum ſubſtantiam penetrat, ſuâ affinitate illis adhæret, qualitate ſiccâ, igneâ, illorum humidum ſuperfluum diſſipat, nativum radi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

dicale & mercuriale maturat, concoquit, terminat, figit, tingit eâ quam poſſidet ſuperabundanti tincturâ, ſic que aurum producit.

Hæc tinctura ſimilis eſt aquæ rubicundiſſimæ, fixæ, contra omnem pugnam ignis, etiam vehementiſſimi: frigore concreſcit in modum vitri rubicundiſſimi, & lucidiſſimi; calore levi facile liqueſcit, & in mercurij vulgaris ſubſtantiam penetrat, priuſquam in fumum avolet, illumque figit, tingit, & in aurum convertit.

Quamvis lapis noſter ex quatuor elementis, artis beneficio ſumme depuratis & digeſtis, componatur: attamen duo ſolum in opere noſtro ſunt viſibilia, aqua & terra: in terra ignis hoſpitatur, in aqua aër; ſed dubi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

tatur, quodnam ſit primum in arte elementum, ex quo alia procedant, an aqua, an terra. Paracelſus ultimam metallorum ut & omnium mineralium materiam eſſe aquam aſſerit, in qua illorum ſemina continentur, quæ in terram velut in matricem effuſa, in ea creſcunt, augentur & perficiuntur, aquæ ſolius beneficio; ſed quæ omnia alia elementa tria in ſe contineat potentiâ, & in aquæ ſpeciem reſoluta. Sic Thales Mileſius, & ante eum Heſiodus, primam compoſitionis, & ultimam reſolutionis rerum omnium materiam, aquam eſſe aſſerunt. Et ut omnis generatio incipit ab humido, ſic corruptio tandem humido terminatur, teſte Iob, *Homo bulla* Hanc ſacri textus veritatem quotidiana

ſacri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

comprobat experientia. Quid enim, amabo, ex infinitis pene cadaveribus, à tot retro ſæculis in noſtris ſarcophagis tumulatis; quid, inquam, ex iis terræ vel cineris ſupereſt? nihil prorſus: omnis illorum moles, etiam ſolidiſſima atque oſſea, primo in terram vel cinerem converſa fit, terra in vapores, qui inviolabili lege naturæ in aquam convertuntur.

Quemadmodum ergo plantæ creſcunt in aëre, & ſuas habent radices defixas in terra, ex cujus ſubtili aqueo terræ inviſibili & impalpabili permixto nutriuntur, & omnia vitæ vegetantis munia peragunt; ſic etiam metalla ſua habent principia, ſemina & radices in aqua, quæ ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

eadem aqua in terræ venis mineralibus creſcunt, nutriuntur & tandem metalla generant.

Quare non immerito cum Lullio aſſerunt Philoſophi, ex ſolis aquis metallicis omne metallum coaleſcere, & quo puriores ſunt ejuſmodi aquæ, eo puriora, ſplendidiora & fulgentiora fieri metalla: perſpicuum enim condenſatum nitet & fulget.

Quod vero metalla ex ſola aqua minerali concreſcant, ſed in qua ut dictum eſt, alia tria elementa in potentiâ & reſolutè contineantur; hinc manifeſtum eſt, quod metalla etiam perfectiora, artis beneficio, & ſedulâ artificis induſtriâ, in aquam metallicam puram & nitidam reducantur; quæ aqua eſt ſola atque

Proxima lapidis Philoſophici materia.

Magna certe eſt aquæ dignitas atque præſtantia, nec minor illius neceſſitas: quis enim non videt illam eſſe rerum omnium, quæ generationi aut corruptioni ſubjiciuntur, materiam; poſtquam varias ſubierit mutationes? Ex ſemine generatur homo, ſemen ex ſanguine, ſanguis ex chylo, chylus ex alimentis, alimenta ex animalibus aut vegetabilibus deſumuntur; vegetabilia ex aqua vegetant, nutriuntur, creſcunt, fructus & ſemina producunt, quibus ſuas ſpecies conſervant. Mineralium & metallorum eadem ſors atque conditio, & inter mineralia ſæpius lapides ex ſolis aquis ſemine pe-

trifico imprægnatis generantu[r]
immediate; nullâ intervenient[e]
aliâ mutatione, ejuſmodi aquæ
res omnes quas attigerint in lapi-
dem convertunt.

Sit ergo aqua, unica rerum omnium materia, quæ ſeminalium rationum beneficio, in varias atque diverſas immutata formas, admirabilem hanc in rebus omnibus generatis parit diverſitatem. Semina ſint adinſtar fermentorum, aqua velut paſta, ſpiritus architectonici in ſeminibus contenti, opifices, qui materiam ſibi ſubſtratam ſubigunt, coagulant, figurant, & infinitas corporum ſpecies conſtituunt, nec viſu, nec facultate ſibi ſimiles. Tota ergo rerum generatarum varietas non tam ex materiæ di-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

erſitate, quàm ex ſeminalium tionum varietate ſpecifica pen-et; quæ initio creatæ à Deo ptimo Maximo, in elementis ollocatæ fuerunt. Hoſpes eſt rerum naturalium cognitione que ſcientia, qui hæc ſolida at-ue inconcuſſa naturæ funda-enta ignorat.

Cum ergo nullum ſit indivi-uum in tota rerum natura, cu-ſcumque illud ſit ſpeciei, quod on ex aqua & ſemine ſibi pro-rio & ſpecifico generetur, variis tercedentibus mutationibus; uis non ſibi facile perſuadebit, x aquâ noſtra mercuriali, ſemine urifico, eoque crudo, nec ſatis à atura digeſto, turgente, poſſe urum generari, & lapidem hiloſophicum produci?

Quid-

Quidquid enim ad aliquem finem deſtinatum eſt, & imperfectum remanſit propter digeſtionis defectum, poteſt ulterius digeri & artis beneficio maturari.

At mercurius noſter & aqua metallica ab eo & auro extracta, tales ſunt.

Ergo poſſunt ulterius perfici, maturari, & in aurum ac lapidem Philoſophicum converti: qui lapis verum eſt & maturum ac omnibus numeris abſolutum auri ſemen, ideoque potens ex Mercurio vulgari & imperfectis metallis aurum producere.

Natura in viſceribus terræ aurum generat, quod quidem ſterile eſt, nec per ſe & proprio motu aurum generare poteſt; idque

tri-

triplici de cauſa.

Prima eſt, quia abundanti & ſibi ſuperfluâ non eſt dotatum tincturâ, quam poſſit aliis communicare metallis.

Secunda, quia illius ſemen & ſpiritus genitor in denſo, ſolido, atque compacto corpore incarceratus, &, ut quidam dicunt, incantatus, ſui non eſt juris, niſi prius per diſſolutionem liberetur à ſuis compedibus.

Tertia, quia convenientem, ad generationem, & ſuæ ſimilitudinis in generato effuſionem, in terræ viſceribus aſſequi non potuit maturitatem; quibus defectibus ars ſuccurrit, dum illius tincturam mirum in modum auget, flavumque colorem in rubicundiſſimum convertit: dum aurum

in aquam metallicam diſſolvit, quam longâ & diuturnâ coctione digerit, maturat, illamque ad aurifici ſeminis dignitatem promovet. Sic plantæ niſi fœlici ſolo cœloque fruantur, fructus ad maturitatem producere non poſſunt, nec ſuis ſeminibus vim generandi impertire: quos defectus peritus atque induſtrius hortulanus reſarcit, naturæ laboranti & languidæ opem ferens. Hac arte cicurantur agreſtes, mitigantur ſapores, mutantur colores, maturitatis tempora accelerantur, totaque natura arbitriis mortalium ſe ſubmittens, utili delectabilique varietate nos recreat.

Si Philoſophi, qui ſua, de hac ſcientia, monimenta poſteritati reliquêre, clare & aperte magnæ iſti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

ſtius artis præcepta expoſuiſſent; jam hęc apud eos omnes qui Philoſophorum titulo, & rerum naturalium, ſi diis placet, peritia ſuperbiunt, non male audiret, nec illius artifices, quamvis probi & periti, falſitatis aut veſaniæ inſimularentur. Sed quoniam ad illorum allegorias, ænigmata, metaphoras, parabolas & emblemata, cœcutiunt, nec tantorum myſteriorum intelligentiam ſibi comparare valent, ingenij tarditate aut ignavia; in artem ſtolide debacchantur, & ad ſolius lapidis Philoſophici nomen exhorreſcunt, veluti ſerpente viſo aut exaudito illius ſibilo. Sed quid iniquius illis hominibus, qui naturæ, quæ Dei eſt ars, Majeſtatem lumenque coruſcans lippis & cali-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

ligantibus oculis excipere non valentes, de re ſibi incognita, imperantium Tyrannorum more, decernere volunt? quid injuſtius quam ex nebulonum quorumdam fraudibus ac impoſturis, qui ſe falſo Chryſopeiæ & Argyropeiæ peritos olim jactitarunt, atque etiamnum hodie jactitant apud Magnates, hanc artem vere Divinam, tot Philoſophorum magni nominis auctoritatibus, experientiis, rationibus, & uno omnium gentium conſenſu, à pluribus retro ſæculis comprobatam, calumniari? quę procul a ſuis focis & laribus hos veteratores arcet, ſoloſque admittit probos, prudentes, ingenioſos, & in Naturæ myſteriis reconditioribus abunde initiatos. De quibus ſic ca-

nit

t Augurellus lib. 2 Chryſopeiæ.

At ſapiens ſuperos imprimis qui colat, & qui
Noſcendis penitus cauſis modo gaudeat, huc ſe
Conferat, & hanc totis ſectetur viribus artem.
Huic comes hærebit gravis exploratio rerum,
Intima naturæ paſſim veſtigia ſervans.

Sed ut probos eximius ille Poëta ad artem invitat, ſic ab illa rcet malos & indignos, dum it eodem loco:

Hanc non impuris manibus fraudator avarus
Attingat, decoctor item, quique fabrili

Arte valet, molliſve etiam cu
perdita cordi
Otia, mercatorve vagus, vel de
ditus urbi
Civis, & incumbens telluri, ar
viſque colendis.

Sileant ergo ejuſmodi homine malevoli, & impoſterum memi nerint, ſcientiam non habere ini micum, niſi ignorantem, agno cantque una cum Comico:

Homine imperito nunquam quic
quam injuſtius,
Qui niſi quod ipſe facit rectun
putat.

AD

ICON PHILOSOPHIÆ OCCULTÆ.

CANON I.

QUI de poſſibilitate tranſmutationis metallorum imperfectorum, & mercurij, in perfecta dubitat; rationibus, experientiis, ac autoritatibus tot probatiſſimorum Philoſophorum, Hermetis, Arnaldi Villanovani, Lullij, Morieni, aliorumque plurimorum, quorum nomina recenſere eſſet inutile, fidem non adhibens, is in meridianâ luce lucentem ſolem non videt: nam ut ait Avicenna Chymicus, *Qui accipit quod debet, miſcet ut debet, egit ut debet, neceſſe eſt ut fiat quod debet.*

II.

Quæ ſcientia docet modum quo admirabilis illa tranſmutatio poteſt fieri, pars eſt naturalis Philoſophiæ occultiſſi-

ma, à veteribus Philoſophis probe co-
gnita, exculta, ac in uſum fœliciter re-
vocata, ſed ad nos tranſmiſſa, tot ænig-
matibus, allegoriis, parabolis & figuri
obumbrata, ut difficile ſit admodum a
illius cognitionem pervenire; illam par-
tem eſſe Cabalæ Judæorum aſſerit Arthe-
phius: ſic ramum ſuum aureum miro arti-
ficio occultavere.

III.

Duplex eſt: Theorica, & Practica. Ra-
tione theoriæ, inter ſcientias numera
debet, ratione praxeos, inter artes; ſed ar-
tium aliæ ſubjectis materiis dominantur
illaſque ad artificis ſolius arbitrium, vari
formis, & figuris veſtiunt & exornant, u
ſtatuaria, figulina, pictoria &c. aliæ ver
naturam requirunt adjuvantem, ut Medi-
cina, Agricultura. Inter illas eſt noſtr
ſcientia; quæ (quoniam in purioribus me-
tallorum & mineralium ſuccis inveſti-
gandis, ſecernendis, & excoquendis, do
nec depoſitâ cruditate & feritate mite-
cant, occupatur) Chymia, & ars Spagirica

ve

vel Pyrotechnica appellatur. Nam quemadmodum, niſi vis generans ineſſet frumento, vana eſſent omnia opera agricolæ; ſic niſi in lapidis materia, tum volatili tum fixa, vel mercurio, & auro, ineſſet ſpiritus quidam metallicus ſeminis naturam obtinens, producere aurum, vel argentum philoſophicum, vel Elixir tam album quam rubrum, in vanum laboraret artifex. Ut natura in mineris ex proprio ſemine generat aurum vel argentum; ſic ars extra mineras ex eadem materia ſuum lapidem philoſophicum: quare artis opus vere eſt naturale.

IV.

Natura eſt vis quędam rebus inſita, ex ſimilibus ſimilia procreandi. Vel natura eſt ignis inviſibilis, vel igneus quidam vigor, aut ſpiritus rebus omnibus creatis inſitus, quo cunctæ res ſe multiplicant. Hanc naturam in rebus omnibus corporis agnoſcit D. Auguſtinus, lib. de Trin. *Rebus omnibus corporeis, inquit, ſeminariæ quædam rationes inſunt, quæ cum data iis fuerit oportunitas,*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

prorumpunt in cauſas debitas, & ſpecies ſui modis & finibus. Hos ſpiritus, & ſeminarias rationes, in metallis craſſiori cohiber[e] materia aſſerunt Philoſophi; à qua ſi rit[e] ſecernantur, ſecretique in ſua ſede naturali, & loco convenienti conſerventur ſibi ſimile poterunt generare. Quare Augurellus de auro ſic philoſophatur lib. 2 Chryſopeiæ.

Sed purum atque omni purgatum ſord[e]
metallum
Accipies, cujus ſecretâ in parte receſſit
Spiritus, & craſſâ preſſus ſub mole latente[r]
Victitat, ac ſolvi vinclis & carcere cæco
Emitti expectat, tenues effuſus in auras.

Et alio in loco.

In auro
Semina ſunt auri, quamvis abſtruſa rece[
dant
Longius, & nobis multo quærenda labore.

Denique lib. 1. Chryſopeiæ, poſtquam a[ſ]ſeruit res omnes creatas ſibi inſito ſpirit[u] ſeſe multiplicandi facultatem habere; ſi[c] de auro concludit:

Deniqueſic etiam fulvo detentus in auro
Ipſe manum cupit artificis, qui vincula
ſolvat,
Et qui ſe propriâ reddat virtute potentem.
Quod ſi quis properans hunc artis viribus
unquam
Explicet, atque diu tepido poſt incoquat igni,
Continuo aſpicies viſu mirabile, vitam
Auro impertiri longo cum ſeminis uſu:
Nec deerit, quin ex auro ſibi procreet aurum.
Quod cum ita conſtiterit, durate, & credite
dictis
Intenti artifices, & res ſperate ſecundas.

urum vita frui vegetativa, ſed occulta, & iquando non modo occulta, ſed etiam nſibili comprobat experientia. In Hunaria vinetum eſt, quod vulgo vocant *Toaie*, vinis quotquot ſunt in Europa, delitiſſimis, ſuaviſſimis, & ſaluberrimis bundans; è cujus fundo, aurum in tenuiſſima filamenta ductum emergit, & vitius clavicularum inſtar annectitur; nonunquam etiam racemorum acinos unequaque obvolvit, adeo ut toti aurei ap-

pareant: quod ludentis naturæ miraculum
Augurellum non latuit, illudque graphice
deſcripſit, lib. 2. Chryſopeiæ, his verſibus:

Pullulat interdum proprij virtute vigoris
Auri perpetuum germen, ferturque ſub auras,
Non ſecus ac ſummâ fruticis tellure cacumen
Exit, & inde ſuâ vi, ſeſe extollit, ut Iſtri
Acccola ſœlicis ſæpe illud ſtirpibus hærens,
Capreoli in morem nati circumdare trunco
Implicitumque etiam ſaxis invenit obeſis.
Utque agiles ſerpunt hederæ, lateque pererrant,
Amplexæ lateres circum, parieſque fatiſcit
Dirutus, ingreßis rimas radicibus, atque
Frondibus, ac prætermißis latera obvia ramis.
Sic topho inſeritur creſcentis vividus auri
Surculus, atq; intus partes explorat inanes.
Egrediturque illuc, & ſe diffundit in auras
Aut varie illius ſummas complectitur oras,
Quaſque tenet ſolide conſperſas purus inaurat.

V.

Theorica, naturam ſpirituum ex qui-
s corpora componuntur, inveſtigat;
c-non etiam corporum, quæ ſunt effe-
us ſpirituum. Spiritus in hac arte appel-
ntur minerales ſubſtantiæ, quę ope ignis
blimantur, & abeunt in fumum; corpo-
autem, quę in igne fixa manent. Illa au-
n ſunt ſex, aurum, argentum, cuprum,
nnum, ferrum & plumbum. Mercurius
lgaris ambigit inter corpora & ſpiritus:
on eſt omnino ſpiritus, quia imperfe-
am accepit à natura çoagulationem, de-
ctu ſulphuris coagulantis, quo illum
ivavit: nec corpus, quia ſub malleo non
teſt in omni dimenſione extendi: nec
t fuſile & ductile, quod in metallis re-
uirunt artis periti.

VI.

De varia corporum compoſitione, per-
ctione, & imperfectione, cruditate, ma-
ritate, ac aduſtione, vanum eſſet hic diſ-
rere, & hanc crambem toties à Philoſo-
his excoctam, iterum recoquere: ſuper
ac re conſule Gebrum lib. 3. ſummę per-
ectionis.

VII.

Duo ſunt ſolum ſpiritus, qui corpo rum,& poſtea Elixiris compoſitionem in grediuntur: mercurius & ſulphur. Ne cre das mercurium philoſophorum eſſe eum qui vulgo venalis reperitur; quocunqu enim artificio ille præparetur, ad elixir compoſitionem eſt inutilis: Idem ſentia velim de ſulphure vulgari.

VIII.

Mercurius Philoſophorum in ſua pri ma radice compoſitus eſt ex terra alba ſubtili, nimium ſulphurea, cum aqua clar fortiter admixta, & unita tali unione pe minima, donec humidum temperetur ſicco, & ſiccum ab humido ęqualiter; quo uſque fiat ſubſtantia viſcoſa, non quieſ cens in ſuperficie plana, nec adhæren tangenti, propter ſiccitatem quæ altera- vit aqueitatem in ipſo: hic, eſt toties ce- lebrata Philoſophorum aqua ſicca, homo- geneus eſt in natura ſua, & ex partibus undequaque ſimilaribus conſtans; quia ſi fixus eſt, totus remanet in igne; ſi volati-

lis,

t,avolat in fumum ; cum ſit incombuſti-lis, & aëreus, quod eſt perfectionis gnum.

IX.

Hic mercurius denſam habens ſubſtan-am, quia ex ſubtiliſſimis partibus com-onitur, & auro præponderans, cum t in ſua natura, & repurgatus ab omni-us heterogeneis ſubſtantiis, eſt totius peris Phyſici fundamentum; ſine ipſo ni-il fit, & cum eo totum, juxta illud Phi-oſophorum effatum. *Eſt in mercurio quid-uid quærunt ſapientes.* Hinc Geber. *Si cum olo mercurio perficere poteris, pretioſiſſimæ erfectionis eris inveſtigator, & ejus operis ummâ lætaberis, quæ naturæ vincit opus: undare enim intime poteris, ad quod non ervenit natura: ſic ars naturam aliquando uperat. Hic mercurius eſt amicabilis, & me-allis placabilis, ac medium conjungendi incturas: nihil in eo ſubmergitur niſi ſol, ſine pſo aliquod metallum deaurari non poteſt, id ſt in aurum converti: eſt tinctura rubedinis & fulgidi ſplendoris, non recedit à commix-to, ſi fixus fuerit.* Et alio loco Geber. *Laude-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

tur, inquit, benedictus & glorioſus Altiſſimus, qui creavit illum, deditque illi ſubſtantiam & ſubſtantiæ proprietates, quas non contingit ex rebus ullam poſſidere, ut in illa poſſit inveniri hoc perfectionis, per artificium aliquod quod invenimus potentiâ propinquâ: ipſe enim eſt qui ignem ſuperat, & in ipſo a ab ipſo non ſuperatur, ſed in illo amicabiliter gaudet quieſcens, ſi nempe fixus fuerit.

X.

Sulphur eſt pinguedo terræ, per temperatam decoctionem inſpiſſata in minera, quouſque induruerit, & cum indurata fuerit, ſulphur vocatur. Duplex eſt; vivum, purum, incombuſtibile; & adurens, atque impurum. Purum duplex eſt, album & rubrum: rubrum ingreditur compoſitionem auri, album vero argenti. Impurum autum duplex; fixum, & volatile atque inflammabile. Quæ metalla plus habent de ſulphure fixo, & immundo, difficilius liquantur, & vehementem ignitionem requirunt; ejuſmodi ſunt æs & ferrum: quæ vero plus habent de volatili

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

&inflammabili, ante ignitionem fundun-
tur, & liquantur. Sed hæc dicta ſint obi-
ter, & per tranſennam. Qui plura de
rticulari metallorum natura, & compo-
ſitione ſcire voluerit, conſulat Gebrum
b. 3. ſummæ perfectionis; ars enim hæc
anſmutatoria, cum ſit ſubalternata
actatui de metallis, in explicanda illo-
um natura, proprietatibus & differentiis,
uibus inter ſe diſtinguuntur, non occu-
atur: ſolum inveſtigat modum quo poſ-
int imperfecta in perfecta tranſmutari.
ed redeo ad propoſitum; ſulphur vivum
incombuſtibile auri & argenti compo-
tionem ingrediens, eſt exhalatio calida
ſicca, genita ex puriſſima ſiccitate ter-
eſtri, in qua omnibus modis dominatur
gnis; cujus proprium eſt tandem ſucceſſu
emporis ſuum coagulare mercurium; in
rgentum, ſi ſulphur fuerit album, vel
n aurum, ſi fuerit rubrum: Sicque per-
ecta metalla ex ſolo mercurio, puriſſi-
mo, ſubtiliſſimo, & defœcatiſſimo, co-
agulato à pauco ſulphure albo vel rubro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

generantur. Plura de theoria commentari vetant compendii leges.

XI.

Practica docet modum conficiendi lapidem Philoſophorum, vel eorum tincturam. Lapis autem philoſophicus, eſt aurum vel argentum, per varia & multiplicia artis regimina ad ſupremum ſubtilitatis, fuſilitatis, puritatis, fixitatis, & tincturæ gradum perductum, tantiſque pollens viribus, ut mercurium vulgarem & imperfecta metalla tranſmutet in aurum vel argentum; in omnibus examinibus conſtans & verum.

XII.

Hunc artis finem & ſcopum non aſſequetur artifex, niſi aurum vel argentum per analyſim, & methodo reſolutivâ deſtruantur, & in ſua principia reducantur; poſtea vero per varia artis regimina, & methodo compoſitivâ perfectiora fiant: metalla enim ſic deſtaucta, artis beneficio, & ſeduli artificis induſtriâ, depurantur ab omnibus excrementis terreſtribus, & aqueis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

aqueis,nec-non à ſulphurum pinguedine, & ſalſugine,ac ad ſummam puritatem & ſubtilitatem deducuntur; ut ex iis tandem fit & coaguletur aurum vel argentum Philoſophorum,aut lapis fixus & tingens, ſive albus , ſive ruber.

XIII.

Ut omnia opera naturæ poſita ſunt in viciſſitudine reſolutionis & coagulationis, ſic ars fidiſſima illius imitatrix, perfecta metalla in ſua reſolvit principia;ſulphur nempe & mercurium , ex quibus ſunt compoſita ; vel in aquam metallicam ſulphure & mercurio conſtantem ;illaque denuo , ut dictum eſt , componit , & perfectiora reddit.

XIV.

Hæc ſolutio, quæ clavis eſt totius artis tranſmutatoriæ , difficilis eſt admodum; quia hæc corpora ſunt fortiſſimæ compoſitionis , & pauci artifices norunt materiam , illiuſque præparationem , qua ars utitur ad diſſolutionis opus perficiendum. Philoſophi jubent corpora diſſolvi in

mercurium, vel aquam mineralem, ope mercurii quem diſſolventem vocant; qui cum componatur ex mercurio & ſulphure crudis ac volatilbus, perfecta corpora à natura digeſta, concocta, & terminata, novit reincrudare, & in mercurium convertere, qui dicitur mercurius corporum: ſicque mercurius, qui in aurum vel argentum longâ annorum ſerie coagulatus fuerat in terræ venis à pauco ſulphure albo, vel rubro ac fixo, à ſulphure ejuſdem naturæ & eſſentiæ, ſed contrariæ diſpoſitionis, volatili & corrodente deſtruitur; & in mineralem aquam reſolvitur. Quare non immerito auctor libri cui titulus eſt, *Lilium inter ſpinas*, quique Scoto attribuitur, aſſerit aurum & argentum, non ab aliis vinculis ſolvi, quam iis quibus ligata & compacta fuerant.

XV.

De mercurii diſſolventis natura, & proprietatibus, & unde is veniat extrahendus, inter ſe diſſentiunt Chymici vulgares; & ipſo mercurio inconſtantiores & mobiliores,

res, nihil certi definiunt & veri.

XVI.

Probatiores Philoſophi, clavem hanc ſeras metallicas,ut aiunt,aperientem,omni ſtudio occultavere ;ne ad indignos pervenirent ſuæ artis ſecreta. Auctor Roſarii majoris, mercurium philoſophorum extrahendum eſſe jubet ex ſua craſſa ſubſtantia , & ponderoſa mole. Auctor anonymus dialogi auri mercurii, & lapidis, lapidem hunc, craſſam & venenatam beſtiam appellat, & omnium hominum ac metallorum hoſtem. Hermes illum eſſe quærendum aſſerit in ſuis latebris deauratis:quod etiam veriſſimum;nam in ſua ſublimatione illum vidi radiis modo argenteis,modo aureis nitentem,& fulgentem. Lullius illum effodit ex ſuis cavernis vitreis : quod etiam veriſſimum ; nam illum vidi ſublimatum adinſtar vitri,vel cryſtalli ſplendidiſſimi,partim albi,partim ſuavè rubentis: unde à Philoſophis vitriolum azoquæum appellatur. Hinc illud Philoſophorum effatum,atque præceptum; *Viſi-*

tabis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

tabis, Inferiora, Terræ, Rectificando, Invenies, Occultum, Lapidem, Veram, Medicinam. Primæ namque litteræ novem illorum verborum componunt illud nomen Vitriolum: ſed ne credas eſſe vitriolum commune. Denique hæc admiranda ſubſtantia, Prothei cujuſdam inſtar, varios induit vultus, figuras, & colores: quaſi vero natura in ea prima jeciſſet fundamenta, vel delineaſſet ſtamina totius regni mineralis, atque forſan vegetabilis; vegetabilia enim ex mineralium reſolutione nutriuntur. Longum eſſet & inutile recenſere varia nomina huic admirabili materiæ à Philoſophis impoſita.

XVII.

Sed in tantis tenebris atque rerum obſcuritate audiant artis Tyrones Philoſophum, Gebrum nempe; nam ut Ariſtoteles apud Peripateticos per antonomaſiam Philoſophus appellatur, ſic Geber apud Chymicos. Audiant ergo Gebrum, illis cæcutientibus facem lucidiſſimam præferentem. *Ex ſpiritibus, inquit, fiunt & compo-*

puntur corpora, ideoque præter res alias omnes ſpiritus corporibus magis aſſimilantur, illiſque unione firma & conſtanti uniuntur, quando cum illis fixi fuerint; quare in tota rerum natura nihil invenimus, quod poſſit corpora alterare præter ipſos ſpiritus; ſed quoniam in mineris multas contraxerunt impuritates, quibus corpora inficerentur, niſi priuſquam iis admiſcerentur, per præparationem omnino ſolatæ eſſent; ideo ars per ſublimationem eos præparat, ut poſtea facilius corporibus miſceantur. Primum ergo artis opus, eſt mercurii ſublimatio: Sic Ariſtoteles Chymicus. *Primum opus eſt, inquit, ut mercurium ſublimes, & in mercurium mundum corpora munda mittas.*

XVIII.

Mercurius ergo Philoſophorum ex ſpiritibus eſt extrahendus; ſed tres à Gebro numerantur ſpiritus, qui ſunt corporum principia: Arſenicum, Sulphur, & Mercurius vulgaris, qui ut jam dictum eſt, quocumque artificio præparetur, non poteſt fieri Philoſophorum mercurius: nec ſulphur commune, ſulphur Philoſophorum;

quia

quia ſemper inficit & corrumpit; *Ideoque inquit Avicenna Chymicus, non intrat in noſtrum Magiſterium; ſi non fuerit calcinatum adurit atque denigrat; ſi calcinatum, pulvis eſt mortuus omni carens ingreſſu.* Supereſt ergo, ut ex arſenico hic mercurius Philoſophorum extrahatur: quod quidem arſenicum compar ſulphuris appellatur, quia in manifeſto naturam ſulphuris redolet; in occulto verò ex omnium Philoſophorum conſenſu & experientia teſte; mercurialem, auream, & argenteam naturam poſſidet. Extrahe ergo ex arſenico mercurium diſſolventem philoſophorum, qui eſt metallorum omnium ſemen; ſic natura pretioſum voluit occultari ſub vili; ſic adamas omnium lapidum pretioſiſſimus, involucro terreſtri & lapideo obvolvitur: Denique in tota rerum natura, mala bonis permixta reperiuntur. *De hac prima artis materia, ſic loquitur Baſilius Valentinus, lib. de occulta Philoſophia, ſapientiæ ſtudioſus inveniet in una re, & una materia, radicem, quod vix milleſimus credat, quia vera radix con-*

tem-

mptibilis eſt, populo rudi ignota, & abſque ultiplici examine hominibus in abſcondito tet; totus mundus videt, & non cognoſcit. Et io in loco: Mercurius Philoſophorum latet in admodum vili, & cum materia in lucem olata eſt, non eſt cara, ubique reperitur, & eri illâ ludunt; habet odorem corporis mor-i, duobus florenis poteſt emi ad opus.

XIX.

Ut voti tui fias compos, & mercurium hiloſophorum tibi compares, accipe rſenici quantum volueris; teratur in nortario ferreo, donec in pulverem tenu-ſſimum redactum fuerit; trajiciatur per etaceũ, & ſublimetur ſecundùm artis le-es, ut ab omnibus impuritatibus terreſtri-us, nigricantibus, volatilibus & corroſi-us, ac ſulphureis ſpolietur, & ad extre-nam luciditatẽ deducatur; quod ſeptena, ona & decima ſublimatione continget. ublimationis modum te docebunt Geber . 44. l. 2. ſummæ perfectionis, & Iſaac Hollandus llib. 1. de minerali. Arſenici npuritates terreſtres impediunt ingreſſũ

in

in corpora; nigricantes & ſulphureæ opus noſtrū corrumpunt & inficiunt, quod debet eſſe puriſſimum; ſubtiles & corroſivæ ſi remanſerint, lapidis coagulationem impediunt: ſola ergo media illius ſubſtantiæ quæ eſt temperata, & inter fixum & volatile ambigit, nobis utilis eſt: Sic quæ in noſtro mercurio ſunt ſuperflua, tolluntur.

XX.

Quoniam hic mercurius à natura deſtinatus eſt ad metallorum generationem, quæ ſub malleo in omni dimenſione extenduntur, & ductilia ſunt; ideo viſcoſam, lentam, tenacem, ductilem, nec inflammabilem habet ſubſtantiam, & ponderoſam admodum, quod in ejus præparatione mihi licuit obſervare: nam cum illam propriis manibus contrectavi, hæc omnia vera eſſe deprehendi. Ex ejuſmodi mercurio, in terræ viſceribus & mineris compoſito à natura, duplex exoritur fumus; mercurialis & ſulphureus: qui fumus eſt propinquior metallorum materia, cum longa annorum ſerie figitur, & coagulatur in metallum.

XXI.

XXI.

Antiqui Philoſophi adeo fuere indu-
ti, ut ex ſolo mercurio, ſine additione
ri & argenti ſuum lapidem conficerent:
um, ut ait Geber, *ſi mineralium & metal-
lorum principia noveris, non oportet tua bona
oſumere ut artis finem aſſequaris; vili enim
etio omnia ad tantum opus neceſſaria tibi
mparabis.* Solus ergo ſufficiet mercurius,
bene præparatus fuerit, quod admodum
fficile eſt, ut ait Augurellus Chryſopeię
b. 2.

....neque enim quid debes ſumere, magnum
Inveniſſe adeo eſt, habilem ſed reddere maſ-
ſam:
Hoc opus, hic labor eſt, hic exercentur inanes
Artificum curæ.

XXII.

Cum paratus fuerit mercurius, & ad
ummam puritatem deductus, cum auro
niſcendus eſt ad opus rubrum, cum ar-
ento ad opus album; ea proportione ut
ars una ſit corporis fixi, ſeptem vero vo-
atilis, vel mercurii, ut tandem aliquando
igne

igne convenienti adhibito ſimul ſublimentur, & fixum fiat volatile: nam cum ſumma volatilis ſuperat ſummam fixi neceſſe eſt ut fixum fiat volatile. In hac auri ſublimatione cum mercurio mercurius adhuc perfectius depuratur propter auri fixum ſulphur, quod omnis extraneæ ſubſtantiæ impatiens, ſoli mercurio eoq; puriſſimo amat uniri; ideoque ſeparat ab eo exactius quod inutile remanſerat, & de ſua natura non erat.

XXIII.

Modi operationum quibus pervenit artifex ad operis complementum, & materia noſtra ad majorem dignitatem aſſurgit; tandemq; aliquando in lapidem Philoſophorum, lapidem ignis, ſumme penetrantem, & tingentem tranſmutatur, ſunt octo: ſublimatio, deſcenſio, fixio, calcinatio, ſolutio, diſtillatio, putrefactio & ceratio.

XXIV.

Sublimatio definitur à Gebro rei ſiccæ per ignem elevatio cum adhærentia vaſis. Per hanc, ut jam dictum eſt, mercurius mundatur à

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

is impuritatibus, ut poſtea mixtus cum
rpore fixo, auro nempe, vel argento,
go tractu temporis ſublimentur; ſicq;
um ex ponderoſo fiat leve, ex craſſo
cile, & volatile. Sed priuſquam fiat vo-
ile, in vaſe emollitur, & in gummoſam
bſtantiam flavi coloris ad inſtar ceræ
nvertitur; & hæc eſt prima ſolutio fixi
rporis: poſtea forti ignitione ſublima-
r unà cum mercurio, in ſublimatum, ni-
m albedine & luciditate ſuperantem;
que abſconditur altitudo, & manifeſta-
r corporis fixi profunditas; quod in ar-
t neceſſarium eſſe norunt periti.

XXV.

Hic materiæ noſtræ ſplendor, & ſumma
ciditas, provenit ex corporum perfecto-
um ſulphure puriſſimo; quod quidem,
um ſit de natura ignis lucentis, & non
rentis, lumen eſt, ſplendor, & tinctura
orporum. Hanc eximiam luciditatem
emo poterit ſatis admirari, & cûm illam
ropriis oculis vidi:

Obſtupui ſteteruntque comæ & vox fauti-
bus hæſit.

Iſtius

Iſtius ſublimati ſola media ſubſtanti
nobis utilis eſt, relictis craſſioribus atqu
fœculentioribus partibus, atque etiam vo
latilibus, quę figi non poſſunt. Hæc appel
latur ſuccus lunaris, quia mercurius lun
Philoſophorum nuncupatur; qui exupe
rat in hac compoſitione, ſicque à potior
parte fit denominatio. Dicitur etiam mer
curius corporum, mercurius duplicatus
rebis, quia ex re bina compoſitus eſt, vo
latili nempe & fixa.

XXVI.

Hæc media mercurii noſtri ſublimati, &
auro imprægnati ſubſtantia, debet in va
ſe igne convenienti ex volatili fieri fixa
Hæc eſt deſcenſio Philoſophica, quæ in
cipit à coagulatione, quam excipit fixio
juxta illud:

Si fixum ſolvas, faciaſque volare ſolutum
Et volucrem figas, faciet te vivere tutum.

Fixio autem definitur à Gebro, *Rei fugi
entis ab igne conveniens ad ignem adaptatio
ut perpetuetur tinctura in alterato.* Et ben
quidem; nam niſi tinctura fixa fuerit, no
remanebit in corpore alterando, ſed ad ig
ni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

is aſperitatem & vehementiam aufugiet. Hęc fit igne moderato, qui ſenſim augen-us eſt, ut igni vehementiori, tandemque ortiſſimo noſtra materia aſſueſcat, & fixa emaneat in fundo vaſis. Interea ſi quid il-ius fuerit ſublimatum, ad fundum vaſis etrudendum eſt, donec omnia ſimul fi-antur.

XXVII.

Fixionem ſequitur calcinatio, quæ adeo eceſſaria eſt, ut ſine ea, opere ſapientum otiri non liceat: nam cum materia noſtra enuiſſima eſſe debeat, & calidiſſima, illud ſequetur per calcinationem. *Definitur utem à Gebro calcinatio, Rei per ignem pul-eriſatio, cum privatione humiditatis partes nnectentis & ferruminantis.* Finis autem alcinationis, eſt mercurii noſtri duplicati n cinerem converſio. Quod fieri non po-eſt niſi aquoſa, elementaris, & craſſa hu-iditas, quæ illius partes inter ſe colliga-s tenebat, per ignem conſumatur; ut & lphura pinguia atque unctuoſa quæ illi iſciditatem & lentorem conciliabant: ræterea cùm humiditas illa craſſa & ele-

mentaris, ſit temperamento frigidiſſima, vim prolificam germinis tum fixi, tum volatilis impedit, quapropter illa per calcinationem, in vaſe patente & aperto factam, neceſſario annihilari debet, aliàs nulla fieret generatio: & hæ ſunt rationes propter quas calcinamus. Signum perfectæ calcinationis, eſt materiæ calcinatæ ſolutio in aqua ad inſtar ſalis, ejuſdemque coagulatio per aquę evaporationem. Quę ſunt calcinata, fixa ſunt, & ad naturam ſalis accedunt, & hic ſal principium eſt artis. Ut Philoſophi in viventibus tres agnoſcunt humorum ſpecies: primus eſt alimentarius, ſecundus elementaris, tertius radicalis & primigenius; ſic Chymici has tres humorum ſpecies in metallis, & ſuo lapide agnoſcunt, & reperiunt. Elementaris frigidiſſimus, humidiſſimus, & craſſus, glutinis inſtar partes inter ſe conjungit: alimentarius, qui eſt proprie illorum mercurius, alimentum ſuppeditat metallis in terræ viſceribus, & lapidi in vaſe Philoſophico; radicalis vero eſt totius

mixti

mixti pars præcipua, eſt illius humidum primigenium, in quo germen & totius generationis futuræ fundamentum continetur. Corpora, ut perbelle & erudite annotat Lullius, ſunt germinum pabula: quod in bulbis licet obſervare.

XXVIII.

Hic cinis ſive ſal, nihil eſt aliud quam aqua metallica coagulata, humidum radicale & primigenium metallorum, multo calore & ſpiritu perfuſum, in quo reſidet multiplicandi facultas, & principium, baſis atque fundamentum totius naturæ metallicæ; Ideoque hic ſal facile in aquam metallicam reſolvitur: & hæc eſt ſolutio Philoſophica, quæ definitur à Gebro, Rei ſiccæ in aquam mineralem ſolutio. Hæc fit in Balneo Mariæ, vaſe optime clauſo, ubi paulatim & tractu temporis cinis noſter ſolvitur in aquam, auri colorem referentem, & hæc eſt vera & genuina auri ſolutio: per quam ita deſtruitur, ut nunquam poſſit amplius in metallum coaleſcere, & redire. Quod perbelle novit Au-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

gurellus, cum de metallis diſſolutis, & in aquam mineralem converſis ſic loquitur lib. 2. Chryſopeiæ:

Quin etiam ut ſenſim madeant & mollia perſtent,
Magnum opus, & quo non credas operoſius ullum
Eſſe aliud: nec quo ſe magis ars maxima jactet.

Quare aſſerunt omnes Philoſophi, facilius eſſe aurum conſtruere quam deſtruere, & eum artificem, qui aurum ita deſtruxit, ut non ſit amplius aurum, perveniſſe ad maximum ſecretum.

XXIX.

Hæc aqua, quamvis ad viſum pura & nitida appareat, tamẽ fęces adhuc retinet mercurio noſtro altius immerſas, quæ per tot prędictas operationes non potuere ſecerni: aqua autem per diſtillationes ſępius repetitas, & prędedentes digeſtiones, tandem ad ſummum puritatis & tenuitatis gradum deducitur, & mutato colore alba apparet, ad inſtar aquæ fontanæ ſæpius diſtillatæ, nullo ſapore præditæ: quæ vero

ex

x argento iiſdem præparationibus extraitur, acido ſapore linguam ingrate ferit, uia argenti vitriolum abſolutam à naa non accepit concoctionem ut vitriolum auri, quod temperata decoctione ummam dulcedinem acquiſivit.

XXX.

Diſtillatio aquæ noſtræ toties iteranda gne lentiſſimo, donec nullæ amplius in undo vaſis appareant fæces, quas obſervavi eſſe colore nigerrimo, & igne vehenentiori abiiſſe in fumum fœtentem, & rſenicalem: his artibus materię tuæ ſumnam puritatem & nitorem conciliabis. Si ero in mundatione tui mercurii fueris egligens, lapidem parabis qui mercurim tranſmutabit non in aurum vel argenum; ſed in plumbum, ſtannum aut aliud netallum. Sic aurum ſuum magna cum dmiratione, & ſe nihil tale cogitantem, plumbum mutatum fuiſſe narrat Gloerus. Ratio portentoſæ iſtius tranſmutaonis, eſt quod metalla inter ſe non diffeant ſpecie ut homo ab equo, ſed acciden-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

tibus ſolum, quæ non mutant ſpeciem: illa ſi per artem ſeparentur, imperfecta metalla mutantur in aurum & argentum. Quare non inconcinne Alanus Philoſophus ait: *Noſtra Medicina metallis demit rubiginem, æternamq́ dat tincturam.* Si vero lapis, vel medicina infecta fuerit impuritatibus plumbeis, vel ſtanneis, aurum vel argentum convertet in plumbum, vel ſtannum. Quoniam ergo metalla ex una eademque materia, quoad eſſentiam componuntur, perfectius vel imperfectius depurata, maximam habent inter ſe affinitatem & ſymbolum; & ea ratione facilis eſt illorum ad invicem tranſmutatio, ad inſtar Elementorum: ex terra enim fit aqua, ex aqua aer, ex aëre ignis, rurſuſque, mutata rerum vice, ex igne fit aer, ex aere aqua, ex aqua terra.

XXXI.

Aqua noſtra ad ſummam puritatem deducta, quia compoſita eſt ex mercurio & corpore fixo, vel ex ſulphure & mercurio & Mercurius contineat ſemen fœmininum, ſulphur vero maſculinum; hęc aqua

hi

hic mercurius duplicatus, hermaphroditus appellatur; eſtque toties decantata Venus hermaphrodita antiquorum, utroque ſexu pollens: hęc ſola ſufficit ad opus perficiendum. Tritum eſt illud Philoſophorum axioma, Ignis & aqua nobis ſufficiunt.

XXXII.

Philoſophi duplicem corporum ſolutionem conſtituunt, quarum una eſt ſolutio corporum in mercurium: hæc ſolutio perficiendis operationibus particularibus convenit, ſi mercurius fixus fuerit calcinatus & in cinerem converſus: de qua hic nulla fiet mentio. Alia vero in aquam mineralem, quæ ad opus univerſale neceſſaria eſt. Quare dicunt Philoſophi, Niſi materia tua fiat aqua deçurrens omnia ad nihilum devenient: cum aquam ſumme puram & nitidam paraſti, reduxiſti mercurium, & cum eo conjuncta corpora in materiam primam, mercurium nempe & ſulphur: nam mercurius antequam coagularetur in metallum, fuit aqua, primo compoſita ex quatuor elementis; ſecundo ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

tribus naturæ principiis; ſale nempe, ſulphure, & mercurio: Denique metalla perfecta in viſceribus terræ fiunt ex ſolis aquis metallicis, puriſſimis, ſubtiliſſimis, longâ annorum ſerie coagulatis in metallum, ope ſulphuris non urentis in iis contenti; quia, ut ajunt Philoſophi, omne ſiccum naturaliter ebibit ſuum humidum: ſic terreſtris & lapidifica exhalatio aquam in ſaxum aliquando momento temporis coagulat.

XXXIII.

Quemadmodum natura, ex aquis metallicis ſumme depuratis generat metalla perfecta, ſic ars, ex iiſdem & ſimilibus aquis primo ſuum aurum, poſtea ſuum Elixir producit; nec alio modo poteſt procedere: nam cum generationem debeat præcedere corruptio, & ſicca non putreſcant; materia noſtra quæ ſicca eſt, & in cinerem converſa, neceſſario per prædictum artis regimen debuit in aquam converti metallicam, ut in ſuo vaſe exacto clauſo putreſceret: nam vitium capiunt ni moveantur aquæ, & quę ſunt calida & humi-

mida, calidoque in loco concluſa, niſi diſſlentur prompte putreſcunt. Hujus aquæ coctionem incæpi in vaſe optime clauſo, igne lento ut moris eſt: incipientem ſolum vidi illius coagulationem, nec ulterius licuit progredi, inopina & acerba morte Ludovicæ Mariæ Mantuanæ Sereniſſimæ Polonorum Reginæ, cujus imperio laborioſum illud opus ſuſceperam, ac pluribus aliis de cauſis (quas hic recenſere inutile eſſet & ſuperfluum) a propoſito avocatus conſilio & opere; (quod ni fallor ad optatum finem perduxiſſem:) nam natura ſola, id eſt ſpiritus prolificus in utroque germine, fixo & volatili contentus, totum opus complet; modo ignis illi mitis atque blandus non deficiat; nam ſi vel momento temporis refrigeretur, nihil fiet: quoniam continuo motu natura ſua peragit opera, qui ſi interrumpatur, defectu caloris illam excitantis, à quiete ad laborem, quaſi ſui officii immemor, non poteſt revocari. Hæc ſunt quæ de methodo reſolutiva, & corporum ſolutione mihi li-

cuit obſervare, quæ vera eſſe deprehendes, ſi manum operi adhibueris.

XXXIV.

Dictum fuit Canone XII. lapidem Philoſophorum duplici methodo abſolvi, reſolutiva & compoſitiva. Per methodum reſolutivam, mercurium præparantem, & aurum cum illo indiſſolubili nexu conjunctum, in aquam mineralem, quam aquam permanentem vocant, reduximus: reſtat jam ut methodo compoſitiva illam in lapidem Philoſophorum coagulemus, quod difficile non erit, ſi fides eſt adhibenda optimæ notæ auctoribus: nam una materia, quæ eſt aqua noſtra; uno regimine, quod eſt indeſinenter coquere, noſtrum opus completur, lento igne ut jam dictum eſt; quod veteres appellavere opus mulierum, & puerorum ludum: quia magnum illud opus ſemetipſum coagulat, putrefacit, ſublimat, fixat, albefacit, rubefacit, ſemetipſum in modum ceræ liquefacit, tandemque omnibus modis perficit. Utinam mihi licuiſſet illud ad finem perducere, illius cog-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

ognitionem tibi non invidiſſem, Lector.
Cum autem poſtrema pars illa operis bo-
a fide ab auctoribus deſcripta fuerit, ſi ſe-
ulo & diligenter illorum libros legeris,
perlegeris, nunquam à propoſito fine
berrabis.

XXXV.

Attamen ut te ab illorum lectione ſale-
roſa ſublevem, clare & aperte ſine ullis
llegoriis, omnes naturæ ab arte adjutæ
notus, & mutationes materiæ aperiam.
Cum illa in ſuo vaſe, duplici adhuc oper-
ulo munito, incluſa fuerit, igne ut dictum
ſt lento incipiet coagulari, & tandem in-
ra quadraginta dies convertetur in ter-
am obſcuram, vel in infinitos atomos ni-
ricantes. Hic eſt primus color qui in ma-
eria apparebit, indicans illam putreſcere;
am ut dictum eſt, generationem debet
ræcedere corruptio neceſſariò. Eſt au-
em putredo, corruptio proprii & nativi
aloris uniuſcujuſque rei in humido, ab
xtraneo calore: corrupto autem per pu-
redinem rei putreſcentis calore nativo,
ui partes mixti inter ſe ligatas tenebat &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

unitas, illius compago diſſolvitur, & ultimò res corrupta in terram, vel cinerem nigricantem convertitur. Hic eſt finis putredinis quæ in noſtro opere contingere debet, alias incaſſum laboraremus; hic eſt pretioſus cinis, de quo dicunt Philoſophi, Ne contemne cineres, quia in eis pretioſus latet adamas.

XXXVI.

Expecta calore miti atque blando materiæ tuæ corruptionem, cujus ſignum erit niger color: tunc nulli exorientur venti, nullum vitæ ſymbolum apparebit. Aliquando undequaque videbis tuum compoſitum ſiccatum, aliquando inſtar picis nigræ ebulliens; cumque inſtar paſtæ fermentatę turgebit, gaude; nam ſignum eſt ſpiritum intus concluſum eſſe vivificum, qui ſtatuto tempore è ſuo ſepulchro reſurget, longe glorioſiori & ſplendidiori corpore veſtitum. Hæc nigredo appellata fuit Eclypſis ſolis; à quibuſdam corvus ambulans in tenebris vel caput corvi.

XXXVII.

Quemadmodum ovum omnia in ſe con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

net neceſſaria ad pulli generationem,
ſloque calore externo indiget,ut ſpiritus
enitor in eo contentus, de potentia ad
ctum deducatur; illud idem de materia
ta in ſuo vaſe contenta credas velim,
uæ una cum ſuo vaſe ovum Philoſophi-
um conſtituit, quia omnia ad avis Her-
neticæ generationem requiſita, id eſt, la-
idis Philoſophici, continet; ſemen nem-
e maſculinum atque fœmininum, nec-
on menſtruum, quo utrumque ſemen
oſſit vegetare, nutriri, creſcere, & aptum
d ſui ſimilis generationem fieri. Sed ut
vum, ſi calore nimio induretur, inutile
vadit ad pulli generationem; quia germi-
is calor & ſpiritus prolificus omnino diſ-
ipatur; ſic, ſi vehementiori igne ovum tu-
um Philoſophicum induraveris, materiam
uam convertes in pulverem rubrum inu-
ilem, & ſpiritum prolificum in utroque
ermine, fixo & volatili contentum, ex-
ingues: ſic major & potentior ignis mi-
norem deſtruit. XXXVIII.

Perfectâ & conſummata putredine ſen-

ſim materia vapores de ſe emittet, & circulabitur, ac imbres multiplicabuntur, quorum ope abluetur nigredo, & tandem aliquando poſt tres à nigredine menſes, vel centum dies, lunæ candor apparebit; qui ſenſim ad albiſſimum aſſurget, & materia inſtar argenti vivi liquidi fiet; tandemque poſt varias ſolutiones, & coagulationes ſæpius repetitas albiſſima evadet, & granulabitur tenuiſſime, inſtar atomorum ſolis: ſic tincturam ad album perfeciſti, ſed exiguæ virtutis, quæ reiterata ejuſmodi operatione, cum eadem aqua mercuriali, ſtupendas acquiret vires. XXXIX.

Hic lapis perfectus ad album vocatur flos auri, nam ſub illa albedine occultatur auri tinctura. Continuato ergo igne eodem gradu, materia iterum liqueſcit & ſolvitur, atque blande ſublimatur, datque colores novos; primo viridem, poſtea cæruleum, cui ſuccedit pallidus, demumque obſcure purpureus. Color viridis indicat materiam noſtram ſe diſponere ad vegetationem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

onem & generationem; quare cave, ne ine immodico, viror ille in turpe nigrum ertatur, vel materia vaſis lateribus adhæ- ns vitrificetur: nam cum ſpiritus factus t ſpiſſior & corporalior, ſi ad ſummita- em vaſis fuerit elatus, inibi concreſcet, & uod eſt in fundo comburetur. His colori- us ſuccedit flavus, lutea quaſi brunnitie iffuſus; tunc apparent etiam tranſitorii olores, ſimiles iis qui in Iride, & cauda avonis videntur; tandemque citrinus & olis color apparebit.

XL.

Jam omnia inſtar auri obryſi apparent, t lac virginis, id eſt mercurius, quo mate- ia imbibitur, citrineſcit valde; poſtea vero iolaceo tingitur, interdum obſcura pur- ura, tandem incipiet ſiccari materia, & um liqueſcet, & coagulabitur, reliqueſ- etque centies in die, uſquequo granulari ncipiet; videbiturque totum velut granis iſcontinuum, iterumque coaleſcet, infi- itaſque de die in diem formarum larvas nduet, & hoc durabit per ſeptimanas duas ut circiter: Tandemque favente divino numi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

numine granulabitur inſtar atomorum ſolis, eritque color tam intenſe ruber, ut nigreſcat inſtar ſanguinis coagulati. Hæc omnia fœliciter ſuccedent, ſi in igne regendo cautus fueris. XLI.

In toto opere duplex eſt ſolum ignis: unus, qui violentæ competit arti, & ut ait Augurellus lib. 3. Chryſopeiæ;

Nititur hic operũ immenſâ vi trudere ſemen,
E ſolido nexum miris compedibus auro.

Hoc utitur artifex ad auri ſublimationem. Alter vero tranquillæ naturæ æmulus, eſt mitis atque blandus, qui in uſum revocatur cum materia in ſuo vaſe triplici incluſa eſt, tuncque nullo modo vas aperiendum; & eodem ſemper tenore ignis eſt continuandus. Ne credas Philoſophis qui aſſerunt illum eſſe augendum; hic latet anguis in herba, nam illud non eſt intelligendum de igne externo, ſed de interno, qui inſcio artifice ſemper augetur: ille enim naturæ ignis, qui in materia continetur, continuo fit vegetior; illaque calidior ſemper in dies evadit; quare igne externo vehementiori non indiget, imo vero ſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

ieo regendo prudens non fueris,aut ma-
tria lateribus vaſis adhærens, vitrificabi-
tr; aut ad ſuperiorem partem delata, non
ecidet in fundum , ſicque ſiccior materia
cmburetur , ut jam dictum eſt , & totum
ous peribit.

XLII.

Ultimum illud opus,quo materia noſtra
inaquam mineralem ſoluta , in vaſe opti-
me clauſo & lentoigne,concreſcit in lapi-
dm Philoſophorum , non male aſſimila-
tr humanæ generationi : nam in materia
nſtra utrumque ſemen continetur , maſ-
clinum & fœmininum,atque etiam men-
ſtuum : vas habet rationem uteri in quo
ſmen concipitur , & per varias alteratio-
ns tandem in fœtum Hermeticum tranſ-
mitatur : calor externus coagens eſt , qui
vn illius ſopitam , ſpiritum illum gene-
mtem , & artificem per totam materiam
nſtram diffuſum , excitat ad generatio-
nm promovendam (quæ mixtione perfi-
cur:) idem enim eſt generari quam miſ-
cri , & interire quam ſecerni. Is ſpiritus
atifex,ubi à potentia ad actum incipit de-
duci

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

duci, à tota ſua materia videtur decidere cum in illius medio unitur & coaleſcit in punctum nigricans, non parvam haben similitudinem cum puncto ſalienti, quo in ovis incubatu fotis initio pullificationi contingit. Punctum illud nigricans pro prius oculis vidi, quod magnam mihi movit admirationem. Quemadmodum er go ſemen in coitu ab univerſo utriuſqu parentis corpore deciſum utero concipi tur, inibique loci tepore vis illius ſopit excitatur, & ſpiritus genitor ab utriuſqu ſeminis maſculini & fœminini corpore mole ſeparatur, & in unum coaleſcit pun ctum, ut perficiendæ generationi incum bat; ſic illud idem in noſtro opere videtu fieri: & ut mulier ſanguinem ſuppedit ad fœtus nutritionem, ſic mercurius qui noſtro opere fœmina appellatur, (ut ſæp us dictum eſt) menſtrui vices gerit, qu fœtus noſter, lapis nempe, poſſit veget re, creſcere & nutriri. Quis non mirabit vires atque facultates ſpirituum, quib generationes fiunt, ſive in regno minera

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

vegetabili, vel animali? qui, ut ait Hippocrates l. 1. de dięta, neſciunt quid faciunt, ſcire tamen videntur: & omnia illis ex neceſſitate divina contingunt. Hic ſpiritus eſt in ſua materia veluti faber in ſua officina, qui materiam ſuam diſponit, format & figurat ſecundum artis ſuæ leges ad opus ſuum perficiendum.

XLIII.

Cum lapis perfectus fuerit, hic è ſuo vaſe eſt eximendus: videbis illum paulo ſupra fæces elatum, illæ ſunt relinquendæ, & quidquid volatile ſuperius adhæſerit, ſolaque media pars eſt ſumenda, quæ nihil eſt aliud quam purum humidum radicale, metallicum & verum ſulphur non urens, genitum ex purioribus utriuſque materiæ volatilis & fixæ partibus: fixum nempe fixi corporis ſulphur ſibi puriorem mercurii aſſimilans ſubſtantiam, & in ſuam convertens naturam, inutilem relinquit. Sola ergo media pars eſt ſumenda, & iterum coquenda, eâ conditione ut lapidis ſit pars una, duę vero aquę mercurialis. In hac ſecunda decoctione

videbis tui compoſiti putredinem long perfectiorem, quam vocant *nigrum nigr nigrius*, cui ſuccedet albedo ſplendidiſſima, cæterique demum ſuo ordine colore longe perfectiores quam in prima decoctione apparebunt. XLIV.

Quamvis lapis vel ſulphur tuum abſolutâ hac ſecundâ decoctione ſummun perfectionis gradum acquiſiverit, non eſ tamen capax faciendæ tranſmutationis niſi prius fermẽtetur ac poſtea inceretur Fermentatio fit additis ad unam lapidi aut ſulphuris tui partem tribus auri partibus: opus illud facillimum eſt & dicitu opus trium dierũ, de quo conſule Auctores. Facta autẽ fermentatione ad cerationem devenire oportet. Ceratio autem à Gebro definitur, Rei duræ non fuſibilis ad liquefactionem mollificatio. Ea autem inventa eſt, ut quod ingreſſum ex privatione ſuæ liquefactionis non habebat in corpus, ad alterationem mollificaretur: ceramus autẽ ad imitationem naturæ, quę cerat humiditate, quæ eſt ſuper omnes humidita-

tes

expectans ignis calorem: in nullis au-
a rebus melius hęc humiditas reperitur
um in ſulphure & arſenico propinque,
pinquius autem & melius in argento
io: quia in prædictis ſpiritibus nunquam
cum humiditas ſeparatur à ſua terra.
Modus autẽ cerationis, eſt ut ſuper lapi-
em cerandum multiplicetur eorum ſu-
limatio; quouſq; in illo cum ſua humidi-
at metallica manentes, fuſionem bonam
eſtent. Sed prius mundandi ſunt & re-
uendi in aquam mercurialem; quæ, ut
a ſæpius annotatum eſt, nihil eſt aliud
um mercurius Philoſophorum; qui in
eris noſtri initio corpora ſolvit ſolutio-
ne Philoſophica, in fine vero lapidem in-
cerat, ſummamq; fluiditatem conciliat,
illumque reddit inſtar aquæ rubicundiſſi-
mæ fixæ contra omnem ignis pugnam &
vehementiam. Ex ſolo ergo mercurio to-
tum opus noſtrum conficitur, qui ut initio
eis metallicas aperuit, ſic in fine illas
diciter claudit.

XLV.

Ultimum deniq; artis opus, eſt examen
uri vel argenti arte chymica elaborati. In
hunc

hunc finem hæc ars invenit omnes pro bandi & examinandi modos, quibus utun tur hodie aurifabri ad bonitatem vel falſi tatem auri vel argenti deprehendendam: unde certo certius conjicere licet, illam eſſe veriſſimam, cum opus ſuum omni ex amini ſubjicit: modum autem projicien lapidem ſuper Mercurium & imperfect metalla, repete ex Lullio aliiſque aucto ribus.

CONCLUSIO
totius operis.

NON mirandum ſi ex mille artific bus vix unus hucuſq; optatum ope ris finem aſſequutus fuerit: quis enim illo rum in debita operatur materia, quam na tura, à potentioribus cauſis impedita, in perfectam relinquens, arti pręparavit, atq artifici abſolvendam reliquit? quis omne illas operationes enumeratas ab auctori bus aut diminute, aut ſuperflue, falſa ver miſcendo; aut confuſe, nullo, vel præpo ſtero ordine deſcriptas, & plus quam te nebris Cimmeriis involutas, ad opus no ſtrum abſolute neceſſarias, probe unqua

inte

intellexit, & intellectas convenienter ſe-
cundum artis leges ad praxim deduxit?
Summis, quod aiunt, labris vix deguſtatis
Philoſophorum libris, credunt (Ariadnes
quamvis filo deſtituti) poſſe ſe ex eorum
Dædaleo labijrintho extricare. Sed in caſſũ
laterẽ lavant, oleum & operam perdunt:
Vellus illud aureum non tondetur, Mala
ab Heſperidum non decerpuntur, Ramus
ille aureus Junoni infernæ ſacer non avel-
litur, niſi herculeis laboribus. Tu vero
quiſquis es Lector, ſi magnæ & prædivi-
tis iſtius artis amore tenearis, quam tibi
brevibus abſolvi, componendi lapidis me-
thodum attento animo lege & perlege:
hæc enim tibi facilem viam ſternet ad au-
ctorum Chymicorum intelligentiam;
quam cum tibi comparaveris, miraberis
certe illorum in celando ſuo aureo Ramo
ſubtilitatem, & doctam ac ingenioſam va-
rietatem: & una cum omnibus Philoſo-
phis agnoſces & fateberis, nihil aliud re-
quiri ad opus noſtrum quam mercurium
Philoſophorum à natura animatum, & ſuo
ſulphuri proprio deſponſatum, ac à ſuis
im-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

impuritatibus per ſublimationem munda-
tum: ut illius beneficio fixum fiat volatile
& volatile fixum, totieſque iterandas eſſe
ejuſmodi operationes ſublimationis, coa-
gulationis & ſolutionis, donec materia
tua inſtar ceræ fluat, ut ait Geber, in omni
complemẽto ſolifico & lunifico vero. Sic
divinæ iſtius ſcientiæ dignitas, quæ triſti
fato & nequiſſimorũ hominum fraudibus
ac impoſturis hucuſque apud nos eviluit,
antiquæ ſuæ famæ atq; auctoritati in hac
noſtra Europa reſtituetur in honorem &
æternam memoriam antiquorum illorum
ſapientum, qui primi illam invenere, in-
ventam nobis reliquere, ſub ænigmatũ &
fabularum larvis perſonatam, more olim
uſitato apud omnes Philoſophos. Faxit
Deus ut diſcuſſis ignorantiæ tenebris, &
revocata ad meliorem frugem hominum
iſtius ævi mente, qui noſtram ſcientiam
odio pluſquam Vatiniano proſequuntur,
illius veritas probis omnibus & doctis in-
noteſcat.

parum
Sepultæ diſtat inertiæ
Celata virtus.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 50